

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Фінанси, облік і оподаткування»

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
«ВСТУП ДО ФАХУ»**

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Запоріжжя, 2023р.

Методичні вказівки для проведення навчальної практики «Вступ до фаху» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2023. – 51 с.

Розробники: д.е.н., професор Яцух О.О., д.е.н., професор Трусова Н.В., к.е.н, доц. Цап В.Д., к.е.н, доц. Косторной С.В., к.е.н., доц. Чкан І.О.

Рецензент(и): керівник регіонального офісу в м. Мелітополь ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» Гагарін О.В.

Розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

Протокол № ___ від _____ 2023 року

В.о. завідувача кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

д.е.н, професор _____ Олена ЯЦУХ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол № ___ від _____ 2023 року

Голова, доцент _____ А.А. Костякова

ЗМІСТ

Вступ

Тема 1. Організація та структура побудови фінансової системи країни

Тема 2. Ознайомлення з організаційною структурою та нормативно-правовою базою функціонування фінансового управління органів місцевого самоврядування

Тема 3. Ознайомлення з організаційною структурою, функціями та визначення пріоритетних завдань Державної казначейської служби України

Тема 4. Ознайомлення з організаційною структурою та нормативно-правовою базою функціонування Державної податкової служби України

Тема 5. Ознайомлення з організаційною структурою та нормативно-правовою базою функціонування Пенсійного фонду України

Тема 6. Зміст та організація функціонування фондів соціального страхування

Тема 7. Зміст, організація та законодавча база функціонування державної служби зайнятості

Тема 8. Порядок функціонування банківської системи України

Тема 9. Страхування та страховий ринок

Тема 10. Ознайомлення з порядком здійснення аудиторської діяльності в Україні

Рекомендована література

ВСТУП

Практика студентів є важливим етапом навчального процесу з підготовки сучасних висококваліфікованих фахівців. Згідно з положенням «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», навчальна практика є невід'ємною складовою процесу підготовки спеціалістів у ЗВО. На першому курсі актуальною є організація практики «Вступ до фаху» яка підготовлює студентів до подальшого поглибленого вивчення спеціалізованих фінансових дисциплін.

Метою навчальної практики «Вступ до фаху» є закріплення теоретичних знань, отриманих в процесі навчання; ознайомлення з характером та особливостями їх майбутньої професійної діяльності, шляхом узагальнення та систематизації знань щодо організації та функціонування фінансових установ, в яких вони можуть здійснювати свою подальшу професійну діяльність.

У процесі проходження навчальної практики студенти повинні ознайомитися з особливостями організації, нормативно-правовою базою та методами роботи фінансових установ (організацій). Проходження практики сприяє формуванню у студентів спеціальних знань про специфіку функціонування фінансової системи в сучасних умовах, професійному самовизначенню студентів, а також набуттю вмінь та навичок самостійної роботи під час виконання звіту з практики.

Навчальна практика проводиться кафедрою «Фінанси, облік і оподаткування».

Предмет навчальної практики – вивчення основ організації та методики роботи фінансових установ (організацій) державного та недержавного типу.

Завдання навчальної практики:

- вивчення нормативної та законодавчої бази, яка є юридичною основою функціонування фінансових установ та організацій ;
- розглянути організаційну структуру та основні завдання, які покладено на конкретну фінансову установу;
- ознайомитися з організацією і методами роботи відділів у процесі виконання ними функціональних зобов'язань;

- ознайомитися з організацією фінансової діяльності установи;
- пошук і опрацювання інформації у відповідності з завданнями;
- проведення статистичних і аналітичних розрахунків, обробка їх результатів та обґрунтування висновків.

Практику студенти проходять як на базі університету, так і на основі відвідування конкретних фінансових установ. Перед проходженням навчальної практики для студентів проводиться інструктаж, на якому викладачі знайомлять їх зі змістом практики, порядком її проходження та оформлення звітів.

Тривалість практики, її форма і терміни проведення визначаються в навчальному плані.

Написання звіту з навчальної практики за фахом має виконуватися студентом у повній відповідності із затвердженим календарним планом та програмою практики.

Керівник практики від кафедри детально ознайомлює студентів з метою, завданням, змістом і тривалістю практики, забезпечує методичними матеріалами. У встановлений календарним планом термін студент повинен подати на кафедру звіт з навчальної практики «Вступ до фаху».

ТЕМА 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СТРУКТУРА ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Час: 12 год.

План практичного заняття:

1. Фінансова система України: її структура та організаційна побудова.
2. Державні органи у сфері управління фінансами: основні функції та завдання.
3. Бюджетна система України.

Мета: розглянути організацію побудови фінансової системи України, ознайомитися з бюджетною системою країни.

Завдання:

1. Розглянути структуру фінансової системи країни.
2. Ознайомитися з ланками фінансової системи держави.
3. Розглянути організаційну побудову фінансової системи України.
4. Визначити взаємозв'язок органів управління державними фінансами.
5. Розглянути основні функції органів управління державними фінансами.
6. Розглянути бюджетну систему України.

Завдання 1. Розглянути структуру фінансової системи країни.

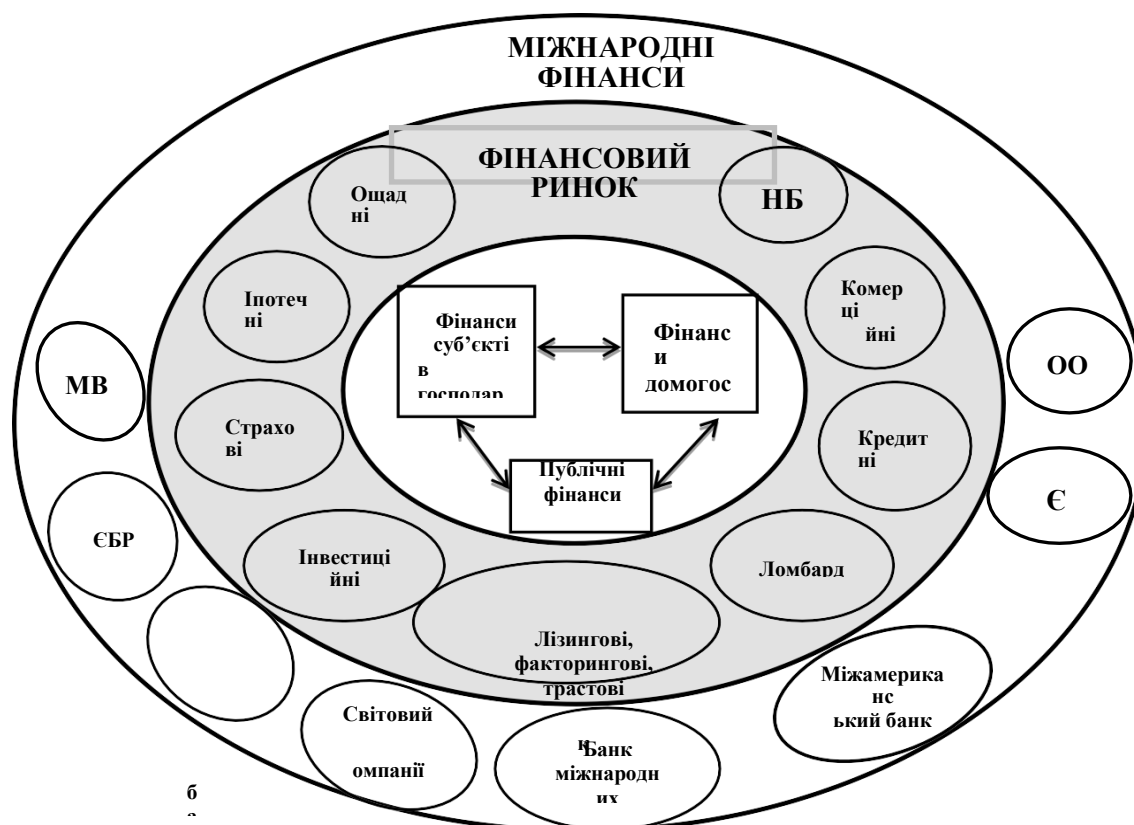

Рис. 1.1. Структура фінансової системи країни

Завдання 2. Ознайомитися з ланками фінансової системи держави, заповнити схему

Рис. 1.2. Ланки фінансової системи України

Завдання 3. Розглянути організаційну побудову фінансової системи України, заповнити схему

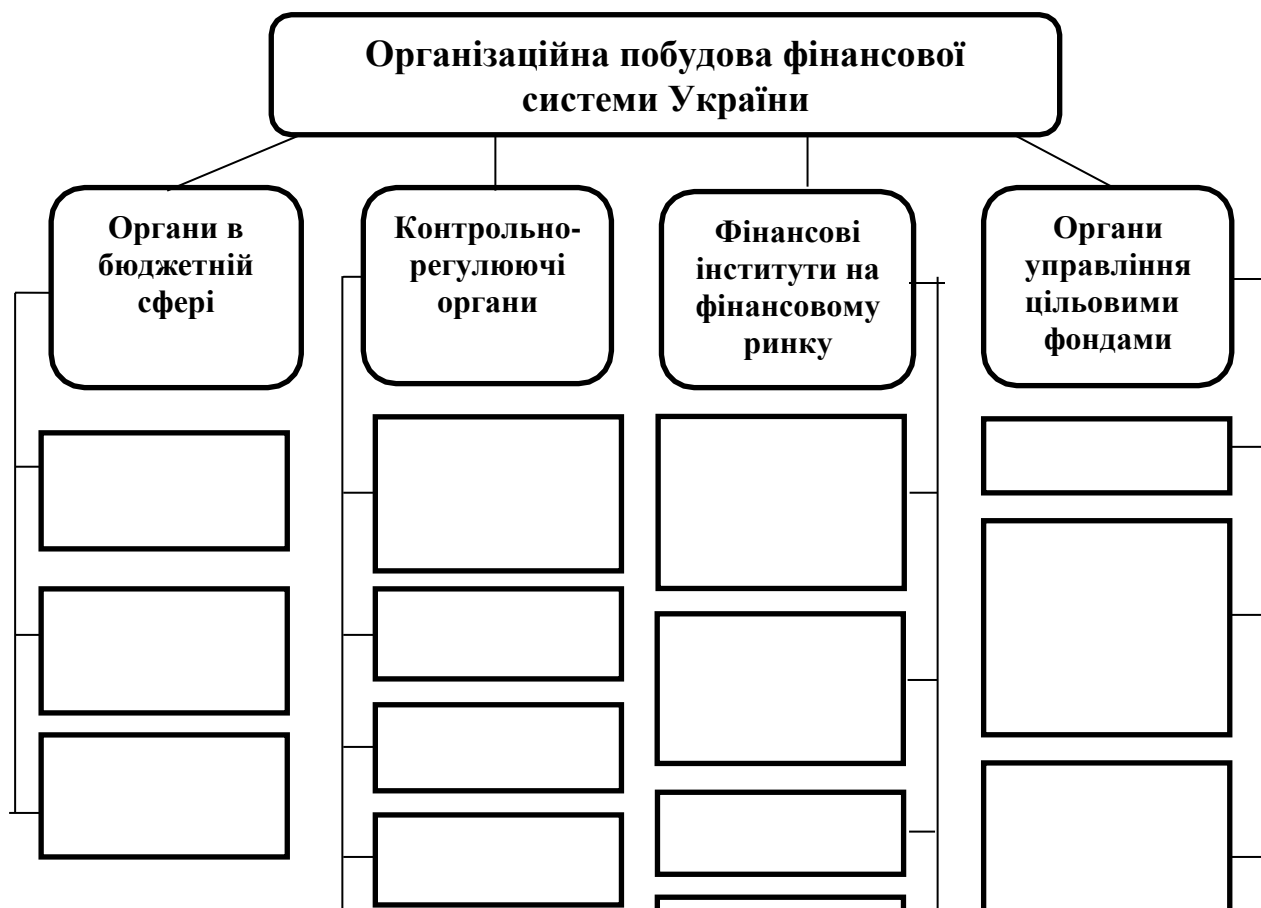

Рис. 1.3. Організаційна побудова фінансової системи України

Завдання 4. Визначити взаємозв'язок органів управління державними фінансами, заповнити схему

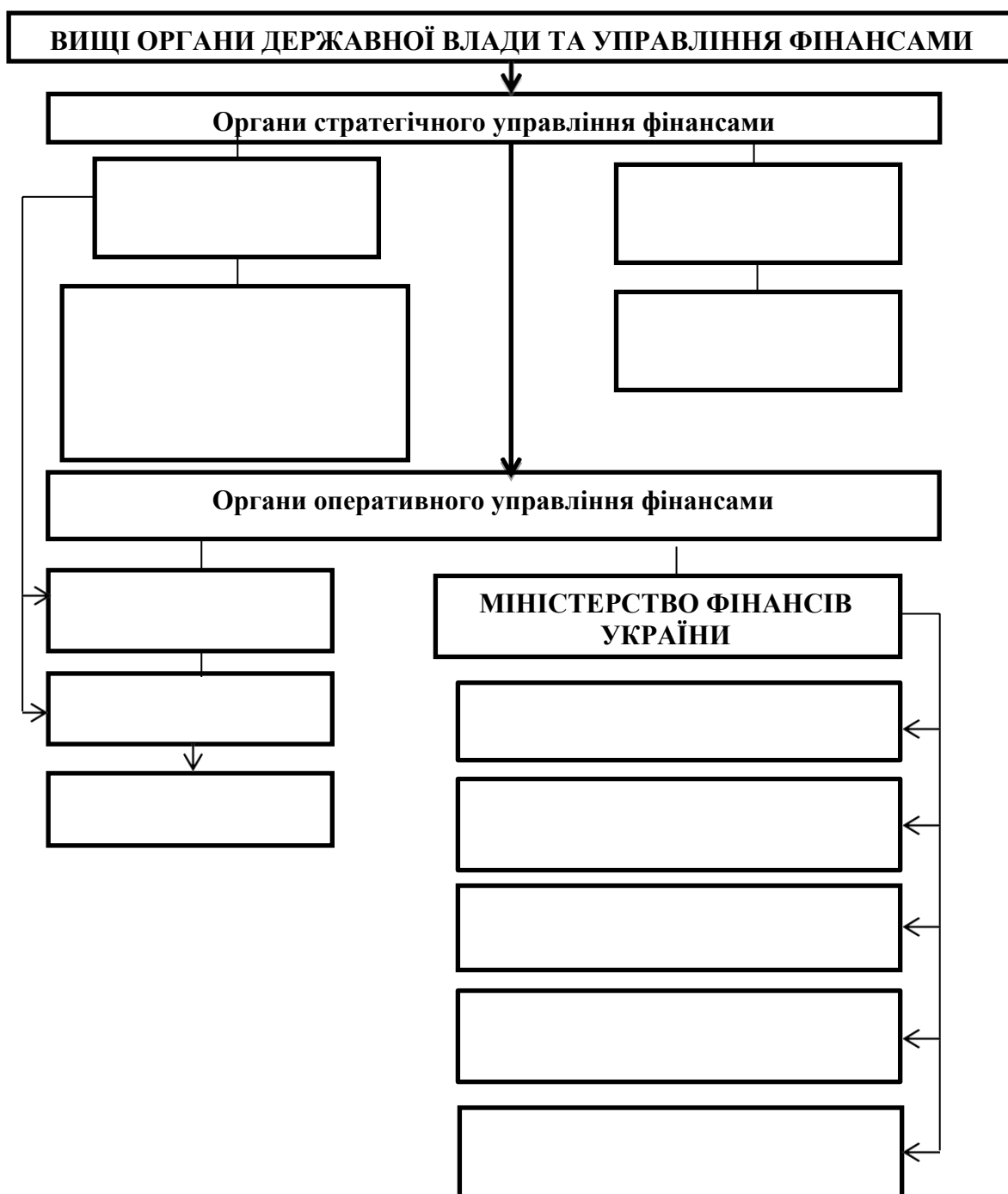

Рис. 1.4. Взаємозв'язок органів управління державними фінансами України

Завдання 5. Розглянути основні функції органів управління державними фінансами. Заповнити таблицю.

Таблиця 1.1

**Функції вищих органів державної влади в системі державних фінансів
країни**

Назва	Функції
Верховна рада України	
Президент України	
Кабінет міністрів України	
Міністерство фінансів України	
Державна аудиторська служба України	
Державна казначейська служба України	
Державна податкова служба України	
Рахункова палата України	
НБУ	
Пенсійний фонд	
Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку	

Завдання 6. Розглянути бюджетну систему України, заповнити схему

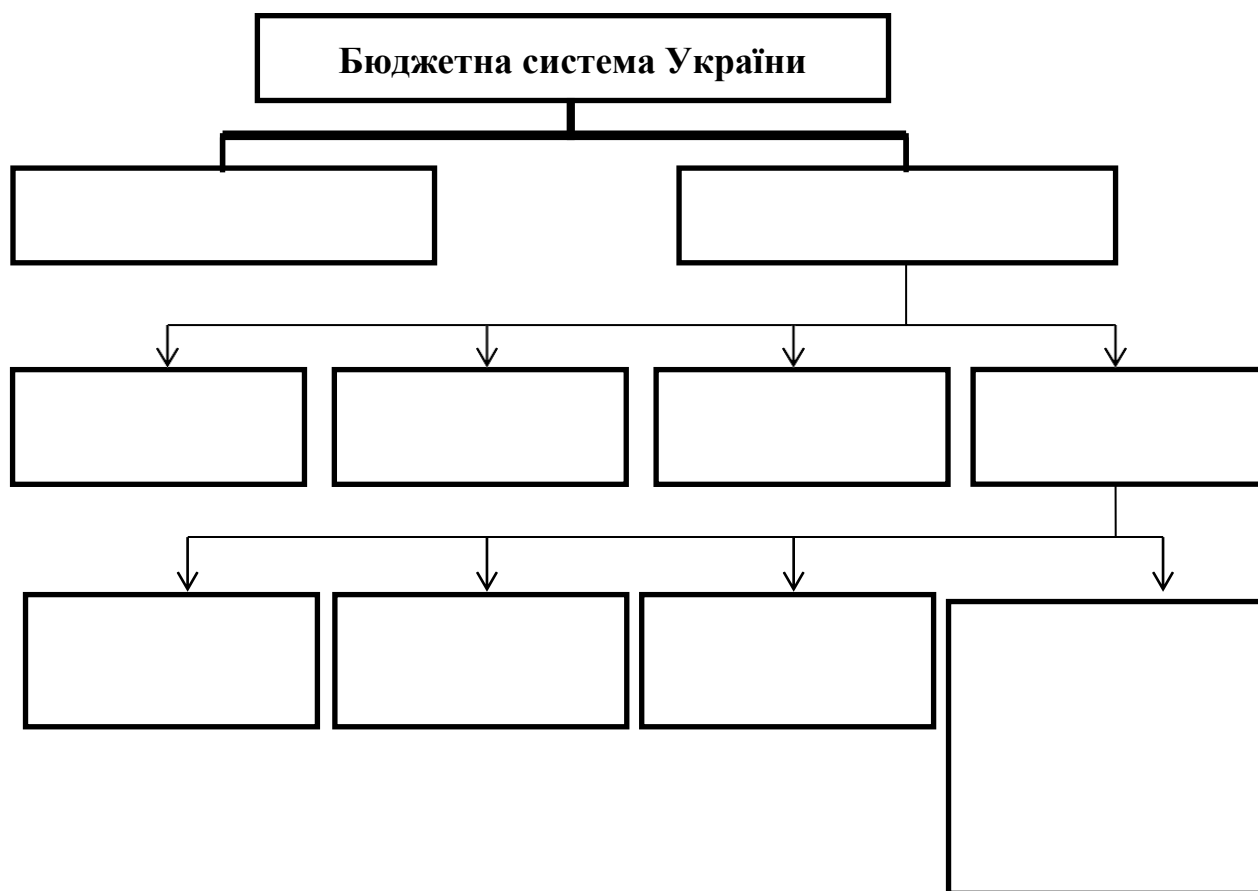

Рис. 1.5. Бюджетна система України

ТЕМА 2

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ СТРУКТУРОЮ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЮ БАЗОЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Міністерство фінансів України.
2. Органи місцевого самоврядування.
3. Фінансове управління: відділи, функції, нормативно-правова база.

Мета: розглянути особливості організації та функціонування фінансового управління, ознайомитися із структурою місцевого бюджету.

Завдання:

1. Розглянути територіальну структуру МФУ.
2. Ознайомитися з організаційною структурою органів місцевого самоврядування.
2. Визначити законодавчу базу функціонування органів місцевого самоврядування.
3. Ознайомитися з організаційною структурою фінансового управління міста.
4. Розглянути основні напрями діяльності відділів фінансового управління.
5. Проаналізувати структуру та динаміку зміни доходів місцевого бюджету.

Завдання 1. Ознайомитися з територіальною структурою МФУ.

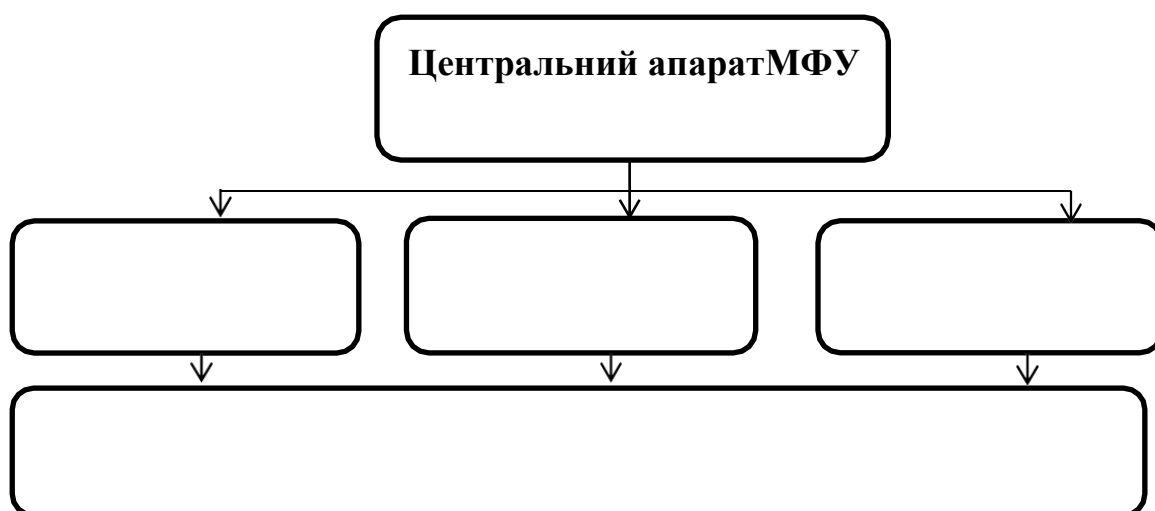

Рис. 2.1. Структура МФУ за територіальною ознакою

Завдання 2. Ознайомитися з організаційною побудовою системи органів місцевого самоврядування.

Рис. 2.2. Структура органів місцевого самоврядування м. Мелітополь

Відділ фінансів та бюджету	
Відділ планування доходів	
Відділ обліку, звітності та організаційної роботи	

Завдання 6. Визначити структуру доходів місцевого бюджету за два останніх звітних роки. Проаналізувати динаміку зміни показників у часі.

Таблиця 2.2

Структура доходів бюджету міста

Доходи	20_ рік			20_ рік			Відхилення, %
	Загальний фонд, тис. грн.	Спеціальний фонд, тис. грн.	Разом загальний і спеціальний фонд, тис. грн.	Загальний фонд, тис. грн.	Спеціальний фонд, тис. грн.	Разом загальний і спеціальний фонд, тис. грн.	
Податкові надходження:							
ПДФО							
Податок на прибуток							
Місцеві податки							
Податок на майно							
Туристичний збір							
Єдиний податок							
Екологічний податок							
Неподаткові надходження							
Доходи від операцій з капіталом							
Цільові фонди							
Офіційні трансферти							
Всього доходів							

Висновок

Завдання 7. Проаналізувати структуру видатків місцевого бюджету. Зробити висновки.

Таблиця 2.3

Видатки місцевого бюджету

Видатки	20_ рік			
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом загальний і спеціальний фонд, тис. грн.	У % до загальної суми
Органи місцевого самоврядування				
Освіта				
Охорона здоров'я				
Соціальний захист та соціальне забезпечення				
ЖКГ				
Культура і мистецтво				
Фізична культура та спорт				
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика				
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю				
Будівництво				
Цільові фонди				
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха				
Інші видатки				
Разом				100

Висновок

ТЕМА 3

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ СТРУКТУРОЮ, ФУНКЦІЯМИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ ЗАВДАНЬ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Час: 12 год.

План практичного заняття:

1. Державна казначейська служба України.
2. Завдання та функції ДКСУ.
3. Нормативно-правова база діяльності ДКСУ.

Мета: ознайомитися з організацією та методами роботи Державної казначейської служби України.

Завдання:

1. Розглянути територіальну структуру органів ДКСУ.
2. Ознайомитися з організаційною структурою ЦА ДКСУ.
3. Визначити нормативно-правову базу функціонування ДКСУ.
4. Розглянути основні завдання та функції установи.
5. Визначити рівень виконання державного бюджету за досліджуваний період.

Завдання 1. Розглянути територіальну структуру органів Державної казначейської служби України.

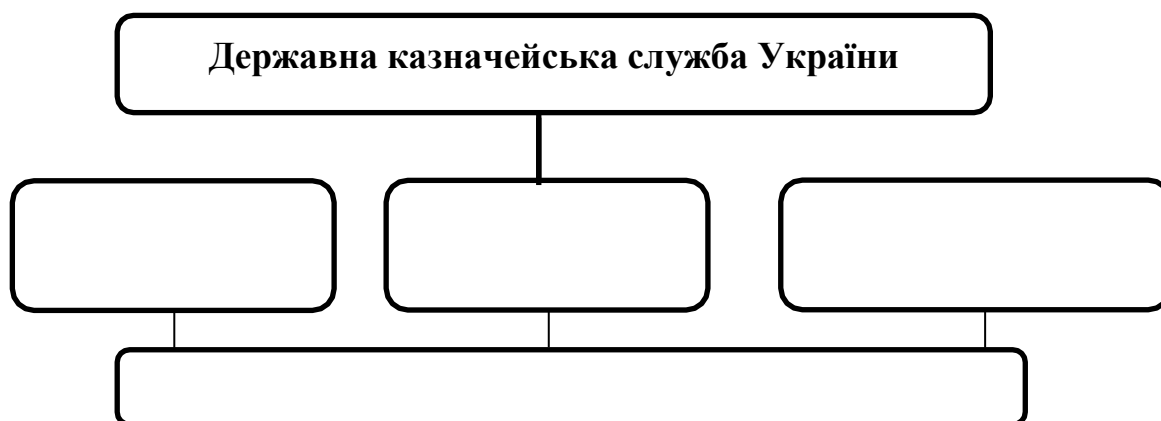

Рис. 3.1. Територіальна структура органів ДКСУ

Завдання 2. Ознайомитися з організаційною структурою центрального апарату ДКСУ.

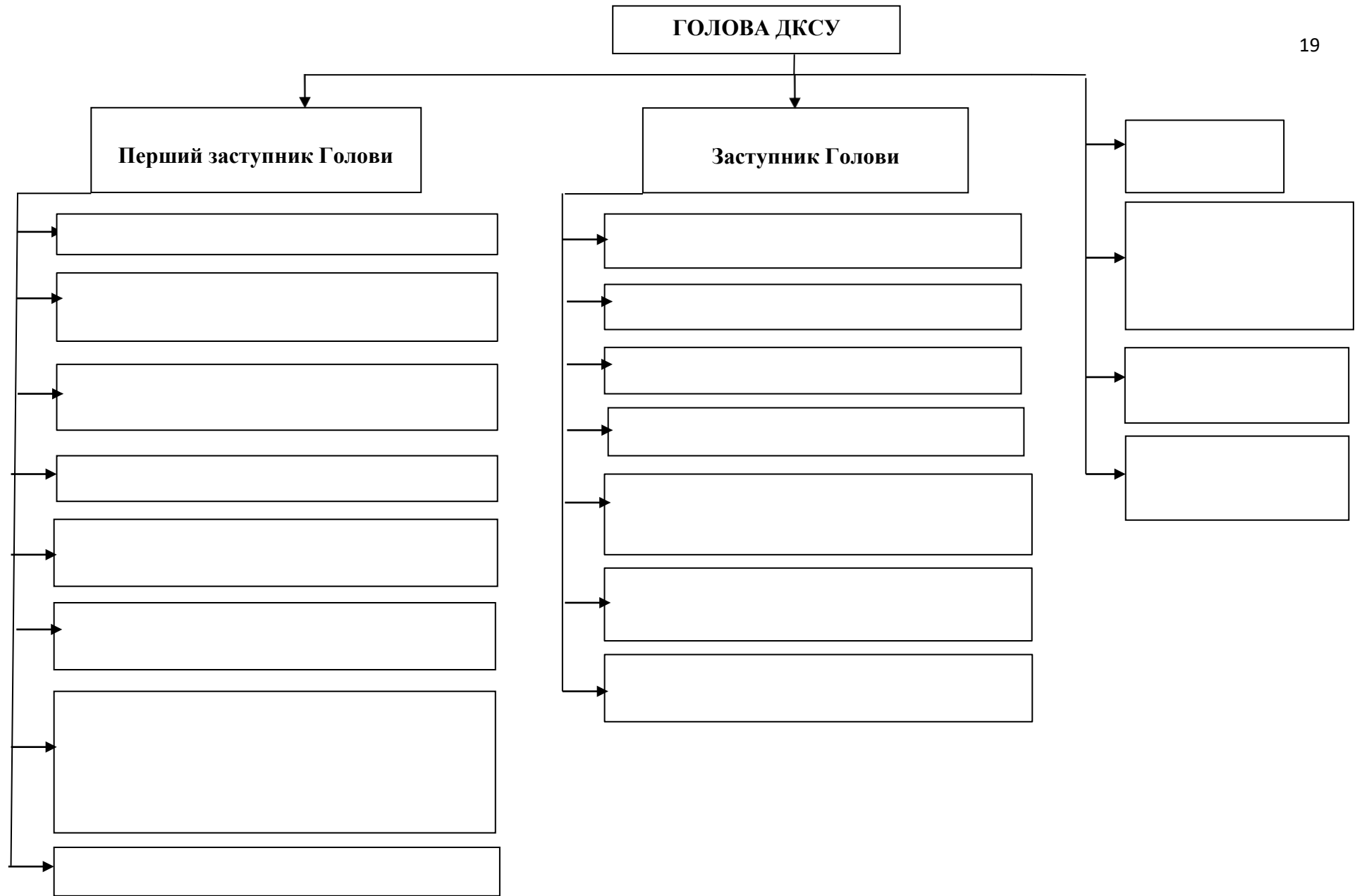

Рис. 3.2. Організаційна структура ЦА Державної казначейської служби України

Завдання 3. Визначити законодавчу та нормативну базу діяльності ДКСУ

Завдання 4. Визначити основні завдання та функції ДКСУ

Завдання 5. Проаналізувати рівень виконання державного бюджету, заповнюючи таблицю 3.1. Зробити висновки.

Таблиця 3.1

Державний бюджет України

	Бюджет (план)	Бюджет (виконано)	Відношення, %
Всього			
<i>Доходи</i>			
Загальний фонд			
Спеціальний фонд			
<i>Видатки</i>			
Загальний фонд			

Спеціальний фонд			
------------------	--	--	--

Висновки _____

ТЕМА 4

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Державна податкова служба України: територіальна та організаційна побудова.
2. Завдання та функції, законодавча база.
3. Структура податкових надходжень до бюджету.

Мета: ознайомитися з організацією та методами роботи Державної податкової служби України.

Завдання:

1. Розглянути організаційну структуру ДПСУ.
2. Визначити нормативно-правову базу функціонування установи.
3. Розглянути основні завдання та функції ДПСУ.
4. Проаналізувати структуру податкових надходжень додержавного бюджету.

Завдання 1. Ознайомитися з територіальною структурою ДПСУ.

Заповнити схеми

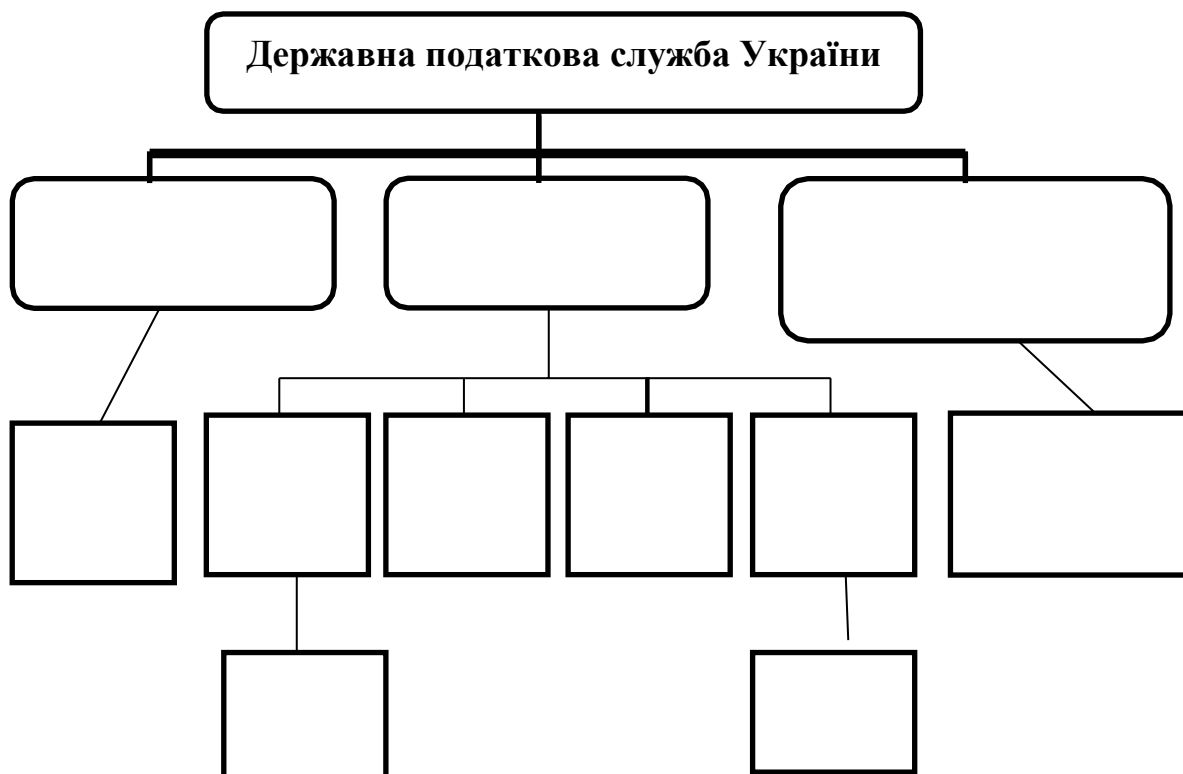

Рис. 4.1. Територіальна структура органів Державної податкової служби України

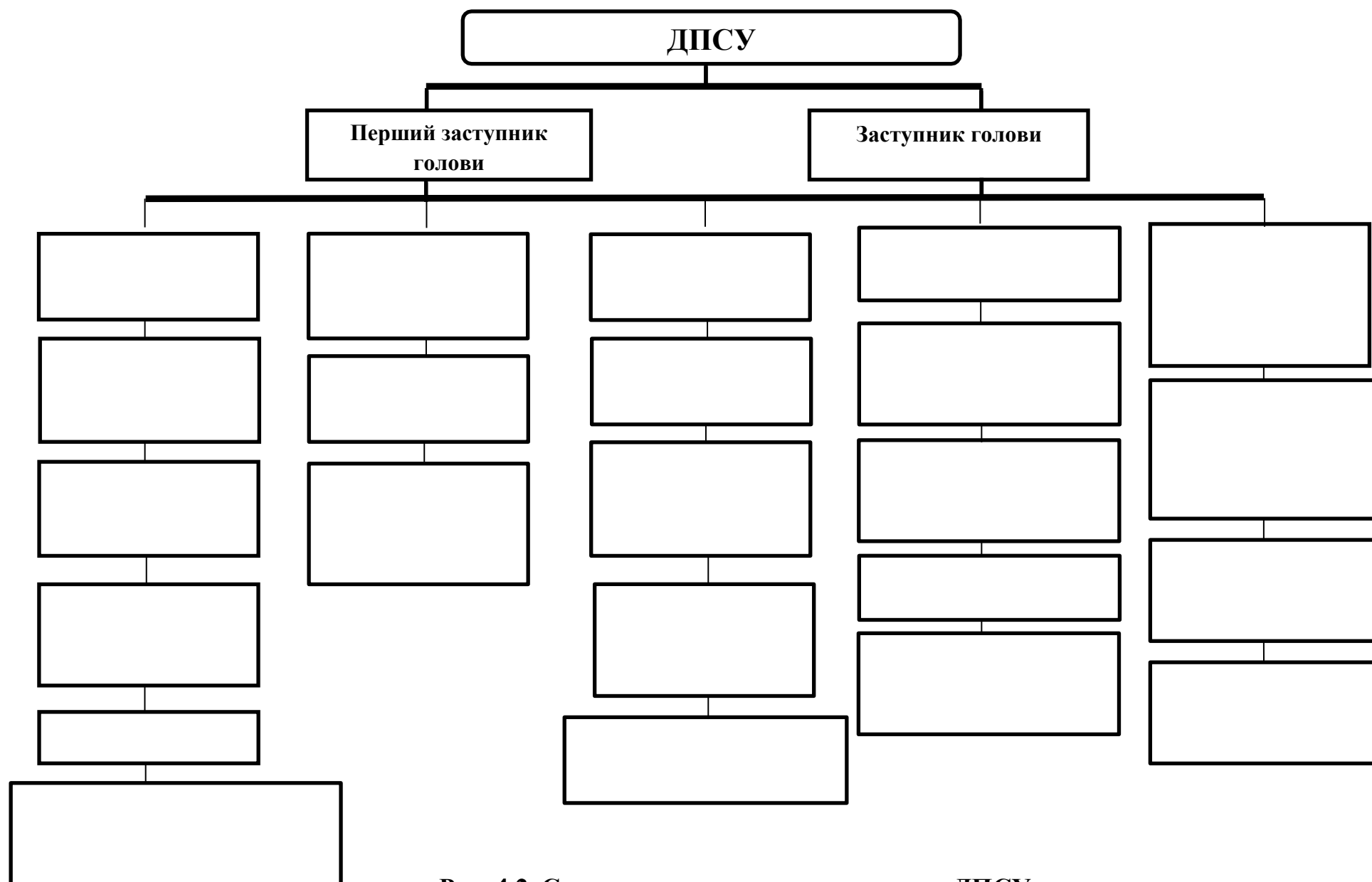

Рис. 4.2. Структура центрального апарату ДПСУ

Завдання 4. Проаналізувати динаміку та структуру податкових надходжень додержавного бюджету України. Заповнити таблицю

Таблиця 4.1

Структура податкових надходжень до бюджету

Доходи, тис. грн.	20_ рік	20_ рік	20_ рік	Відхилення у %
Податок на доходи фізичних осіб				
<i>у % до загальної суми</i>				
Податок на прибуток підприємств				
<i>у % до загальної суми</i>				
Податок на додану вартість				
<i>у % до загальної суми</i>				
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)				
<i>у % до загальної суми</i>				
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)				
<i>у % до загальної суми</i>				
Ввізне мито				
<i>у % до загальної суми</i>				
Вивізне мито				
<i>у % до загальної суми</i>				
Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів				
<i>у % до загальної суми</i>				
Рентна плата за транспортування, збори на паливно-енергетичні ресурси				
<i>у % до загальної суми</i>				
Інші податки та збори				
<i>у % до загальної суми</i>				
Всього податкових надходжень				

Висновки _____

ТЕМА 5

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ СТРУКТУРОЮ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЮ БАЗОЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Пенсійний фонд України.
2. Завдання та функції ПФУ.
3. Нормативна база.
4. Пенсійна система України.

Мета: ознайомитися з організаційною структурою та основним напрямками діяльності ПФУ.

Завдання:

1. Розглянути територіальну структуру органів ПФУ.
2. Визначити основні функції структурних підрозділів ПФУ.
3. Вивчити нормативно-правову базу діяльності установи.
4. Розглянути основні завдання, покладені на ПФУ.
5. Ознайомитися з пенсійною системою країни.
6. Розглянути основні показники роботи ПФУ.

Завдання 1. Розглянути структуру органів Пенсійного фонду України.

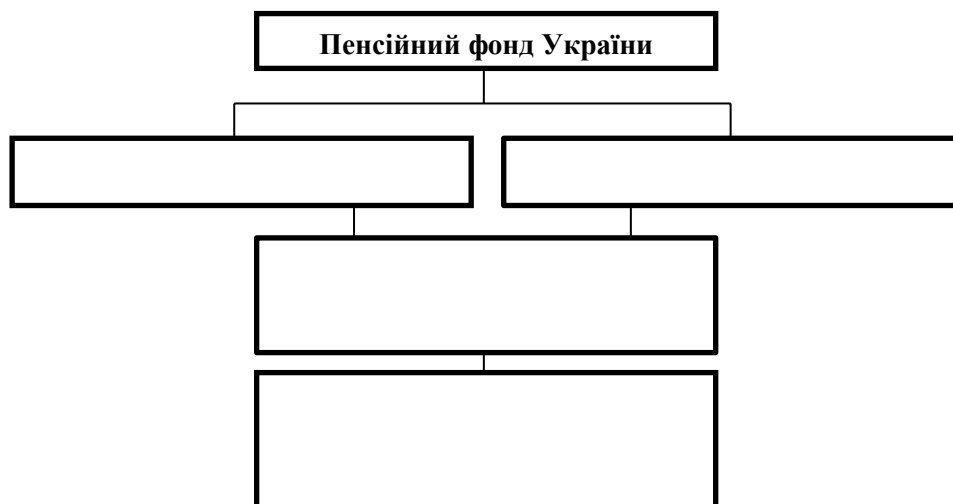

Рис. 5.1. Територіальна структура органів ПФУ

Завдання 2. Визначити основні функції структурних підрозділів ПФУ.

Заповнити таблицю 5.1.

Таблиця 5.1

Функції структурних підрозділів Пенсійного фонду України

Назва підрозділу	Функції
Департамент пенсійного забезпечення	
Департамент платежів до пенсійної системи та захисту прав застрахованих осіб	
Бюджетно-фінансовий департамент	
Департамент інформаційно-аналітичних систем та електронних реєстрів	
Департамент персоналу та адміністративного забезпечення	
Юридичне управління	
Управління внутрішнього аудиту	
Сектор організації державних закупівель	

Завдання 3. Визначити нормативно-законодавче забезпечення діяльності Пенсійного фонду України

Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” та Положенням про Пенсійний фонд, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 року № 280, передбачено, що Пенсійний фонд України у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України,

прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Таблиця 5.2

Нормативно-правова база діяльності Пенсійного фонду України

Сфера діяльності	Назва закону (постанови, акту)
Пенсійне забезпечення громадян	
Права, обов'язки, відповідальність у сфері державного пенсійного страхування	
Статус Пенсійного фонду та його органів, їх структура та порядок організації роботи	
Формування та використання коштів державного пенсійного страхування	
Міжнародне співробітництво в сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	

Завдання 4. Охарактеризувати основні завдання та напрями діяльності Пенсійного фонду України

Завдання ПФУ _____

Завдання 5. Розглянути систему пенсійного забезпечення в Україні.

Заповнити таблицю.

Таблиця 5.3

Пенсійна система України

Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування	I рівень	
	Солідарна система	
	II рівень	
	Накопичувальна	
III рівень		
Добровільне недержавне пенсійне забезпечення		

Завдання 6. Проаналізувати динаміку основних показників діяльності ПФУ за три останніх звітних року (табл.5.4).

Таблиця 5.4

Динаміка надходжень та видатків ПФУ, млн. грн.

Показники	20_ рік	20_ рік	20_ рік	Відхилення, %
<i>Всього надходжень</i>				
Власні кошти				
фінансування з бюджету				
<i>Всього видатків</i>				
За рахунок власних коштів				
За рахунок коштів держави				

Висновок _____

ТЕМА 6

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Мета, завдання та напрями діяльності Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
2. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань: основні напрями діяльності та завдання.

Мета: Ознайомитися з діяльністю фондів обов'язкового державного соціального страхування.

Завдання:

1. Ознайомитися з загальними відомостями та правовою базою діяльності Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
2. Розглянути види матеріального забезпечення та соціальні послуги, які надає Фонд.
3. Ознайомитися з загальними відомостями про діяльність Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
4. Зробити порівняльний аналіз розподілу кількості професійних захворювань за галузями економіки підприємств.
5. Проаналізувати найбільш травмонезбезпечні причини настання нещасних випадків на виробництві.

Завдання 1. Ознайомитися з метою функціонування та основними завданнями Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

Кошти Фонду

Законодавство

Завдання 2. Розглянути види матеріального забезпечення та соціальних послуг, які надає Фонд.

Завдання 3. Ознайомитися з загальними відомостями про діяльність Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань

Завдання Фонду

Особи, які підлягають страхуванню від нещасного випадку

Завдання 4. Зробити порівняльний аналіз розподілу кількості

професійних захворювань за галузями економіки підприємств.

Таблиця 6.1

Порівняльний аналіз кількості професійних захворювань за галузями економіки підприємств України

Галузь економіки	Кількість складених актів			Відхилення у %
	20_рік	20_рік	20_рік	
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів				
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування				
Виробництво машин і устаткування				
Інші види переробної промисловості, ремонт і монтаж машин і устаткування				
Виробництво коксу і продуктів нафтоперероблення				
Охорона здоров'я				
Будівництво				
Виробництво електричного устаткування				
Всього				

Висновки

Завдання 5. Скласти таблицю 6.2 та проаналізувати найбільш травмонебезпечні причини настання нещасних випадків.

Таблиця 6.2

Розподіл кількості потерпілих від нещасних випадків за найбільш травмонебезпечними причинами настання нещасних випадків

Причина настання нещасного випадку	Кількість складених актів 20_рік		Кількість складених актів 20_рік		Кількість складених актів 20_рік		Відхилення у %
	всього	В т.ч. смертельно	всього	В т.ч. смертельно	всього	В т.ч. смертельно	
1. Організаційні причини							

Невиконання вимог інструкцій з охорони праці							
Невиконання посадових обов'язків							
Порушення правил безпеки руху (польотів)							
Порушення технологічного процесу							
Порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів							
Порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин і механізмів							
Незастосування засобів індивідуального захисту (у разі їх наявності)							
Інші організаційні причини							
2. Психофізіологічні причини							
Особиста необережність потерпілого							
Травмування (смерть) внаслідок протиправних дій інших осіб							

Інші причини							
Інші причини (тимчасове перебування в зоні бойових дій, не виконуючи роботи військового характеру)							
3. Технічні причини							
Незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будівель, споруд, інженерних комунікацій, території							
Незадовільний технічний стан засобів виробництва							
Недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки							
Конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва							
Інші технічні причини							
Всього							

Висновки

ТЕМА 7

ЗМІСТ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Державна служба зайнятості України: організаційна та територіальна побудова.
2. Нормативно-правове забезпечення діяльності установи.
3. Види послуг, які надає ДСЗУ.

Мета: ознайомитися з організацією та методами роботи Державної служби зайнятості.

Завдання:

1. Розглянути територіальну структуру органів ДСЗУ.
2. Ознайомитися з організаційною структурою ЦА ДСЗУ.
3. Визначити нормативно-правову базу діяльності служби.
4. Розглянути види послуг, які надає ДСЗУ.
5. Проаналізувати основні показники економічної активності населення.

Завдання 1. Розглянути територіальну структуру Державної служби зайнятості.

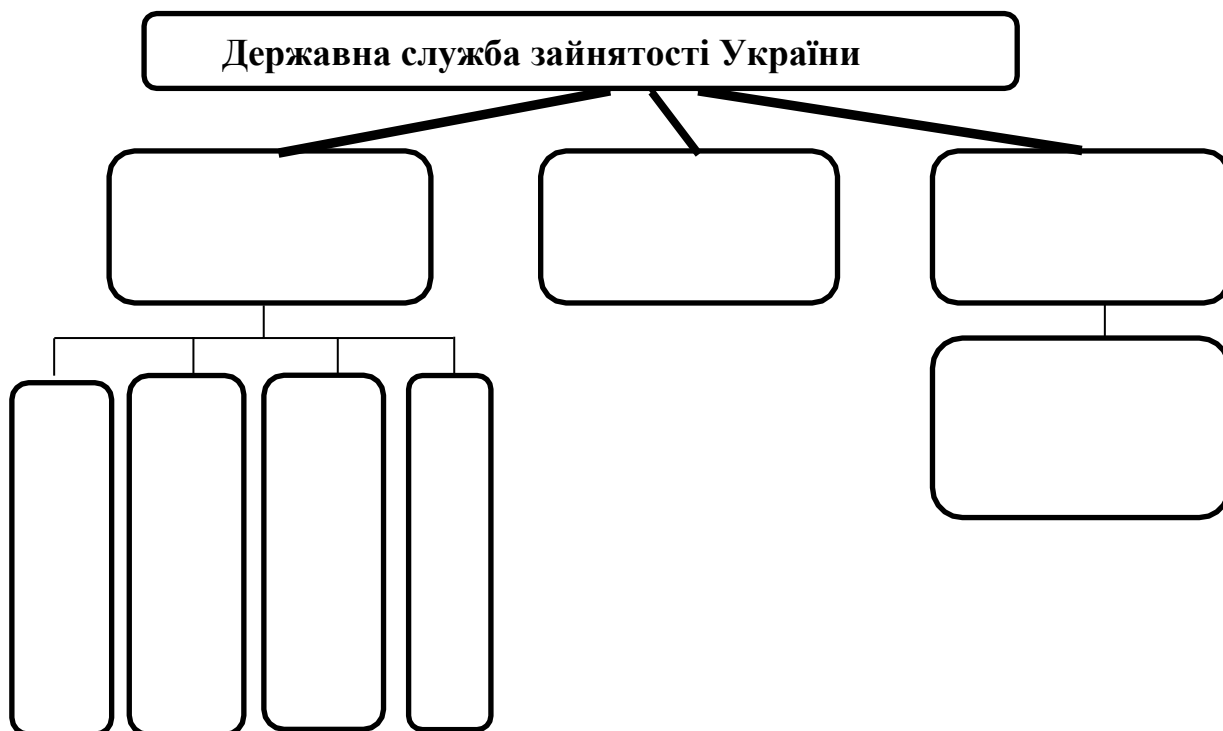

Рис. 7.1. Територіальна структура органів Державної служби зайнятості
Завдання

Ознайомитися з організаційною структурою ДСЗУ.

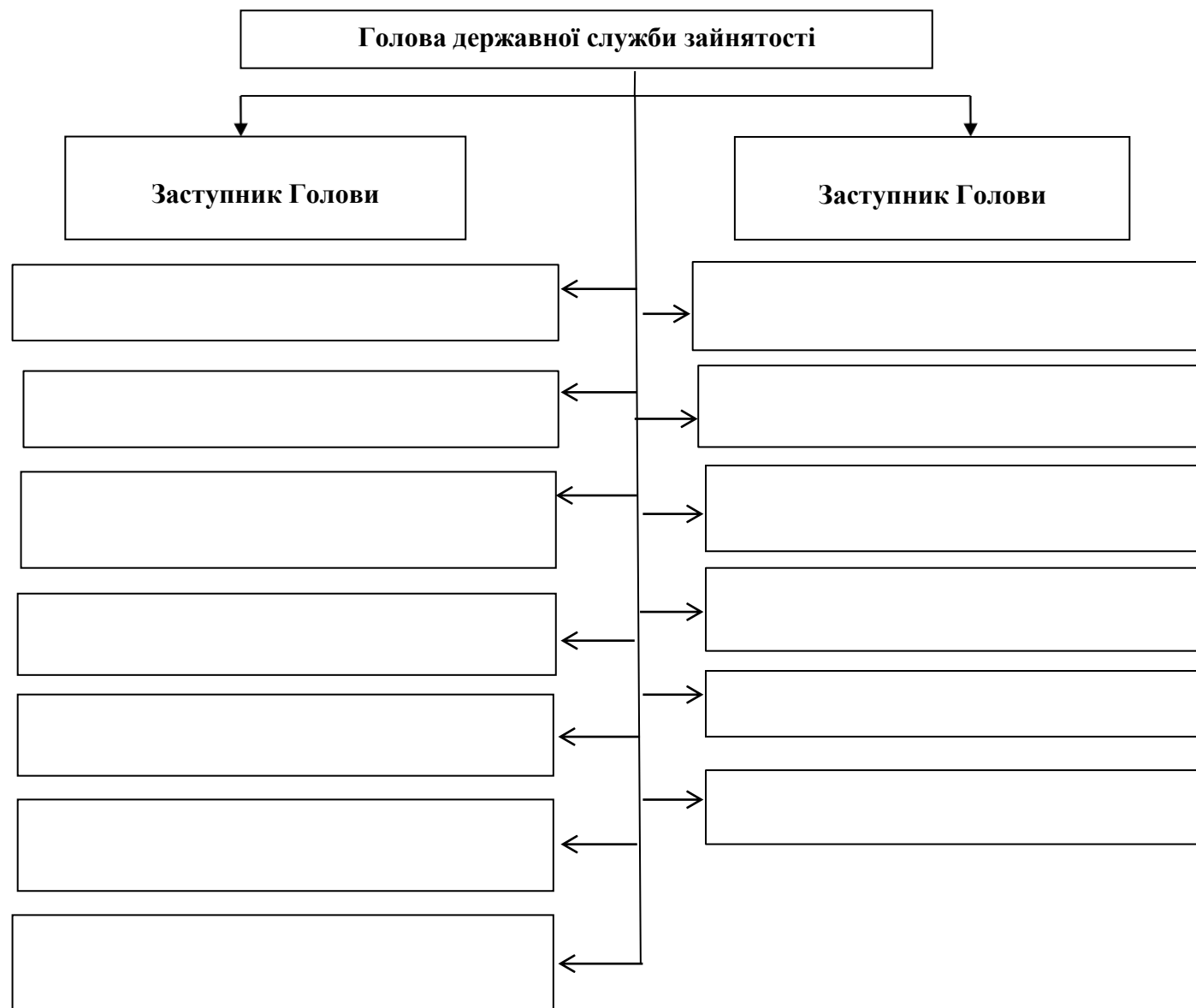

Рис. 7.2. Організаційна структура Державного центру зайнятості

Таблиця 7.1

Економічна активність населення України (вік 15-70 р.)

Показники	201_ рік	201_ рік	201_ рік	Відхилення, +,-
Економічно активне населення, тис. осіб				
Рівень економічної активності населення, %				
Населення, зайняте економічною діяльністю, тис. осіб				
Рівень зайнятості населення, %				
Безробітне населення (за методол. МОП), тис. осіб				
Рівень безробіття населення, %				
Економічно неактивне населення, тис. осіб				

Висновок _____

ТЕМА 8

ПОРЯДОК ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Час: 12 год.

План практичного заняття:

1. Банківська система України.
2. Завдання та функції НБУ.
3. Законодавча база діяльності банківських установ.
4. Доходи та витрати банку.

Мета: ознайомитися з організацією банківської системи України та особливостями функціонування банківських установ.

Завдання:

1. Розглянути банківську систему України.
2. Визначити функції та завдання НБУ.
3. Вивчити нормативно-правову базу функціонування банку.
4. Зробити аналіз основних показників діяльності банку.
5. Зробити аналіз доходів та витрат банків України.

Завдання 1. Розглянути банківську систему України. Заповнити схему.

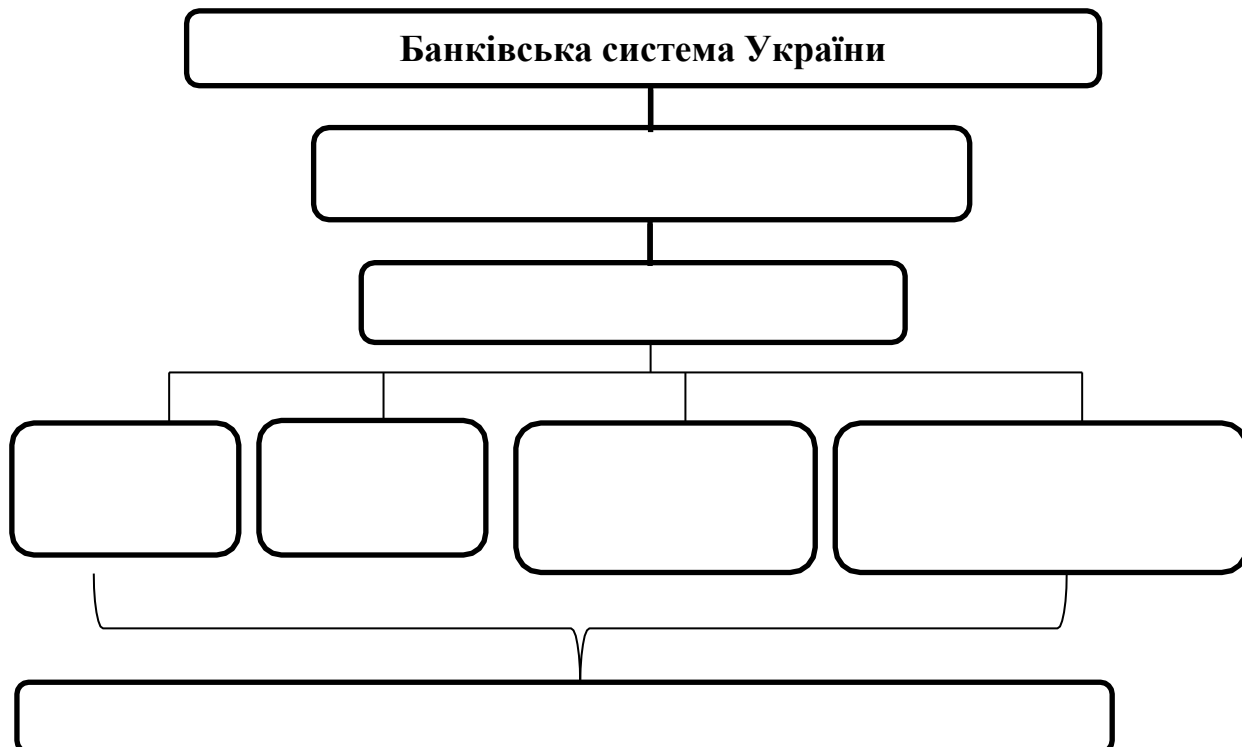

Рис. 8.1. Банківська система України

Завдання 2. Визначити на основі законодавства основні функції та завдання НБУ.

Кредити надані								
З них:								
Кредити, що надані суб'єктам господарювання								
Кредити, надані фізичним особам								
ПАСИВИ								
<i>Пасиви, усього</i>								
Капітал								
З нього: статутний капітал								
Зобов'язання банків								
З них:								
Кошти суб'єктів господарювання								
З них: строкові кошти суб'єктів господарювання								
Кошти фізичних осіб								
З них: строкові кошти фізичних осіб								

Завдання 5. Зробити аналіз доходів та витрат банків України. Обґрунтувати висновок.

Таблиця 8.2

Структура доходів і витрат банків України

Показники	1.01.20_ рік		1.01.20_ рік		1.01.20_ рік		Відхилення	
	Млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	+,-	%
ДОХОДИ								
Процентні доходи								
Комісійні доходи								
Результат від торговельної операції								
Інші операційні доходи								
Інші доходи								
Повернення списаних активів								
ВИТРАТИ								
Процентні витрати								
Комісійні витрати								
Інші операційні витрати								
Загальні адміністративні витрати								
Відрахування в резерви								
Податок на прибуток								
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК (ЗБИТОК)								

Висновок

ТЕМА 9 СТРАХУВАННЯ ТА СТРАХОВИЙ РИНОК

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Страхування. Учасники страхового ринку.
2. Законодавча база.
3. Національний банк України.
4. Доходи та витрати страхової компанії.
5. Види страхових послуг.

Мета: ознайомитися із страховим ринком України та особливостями роботи страхових компаній.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними поняттями в сфері страхування.
2. Розглянути структуру страхового ринку України.
3. Ознайомитися з нормативно-правовою базою здійснення страхової діяльності.
4. Розглянути основні завдання та функції Національного банку України.
5. Визначити джерела утворення доходів та витрати страхової компанії.
6. Розглянути основні показники роботи страхової компанії.

Завдання 1. Ознайомитися з основними поняттями в сфері страхування.
Страхування

Страховики

Страхувальники

Страховий ризик

Страхова подія

Завдання 2. Розглянути структуру страхового ринку України.

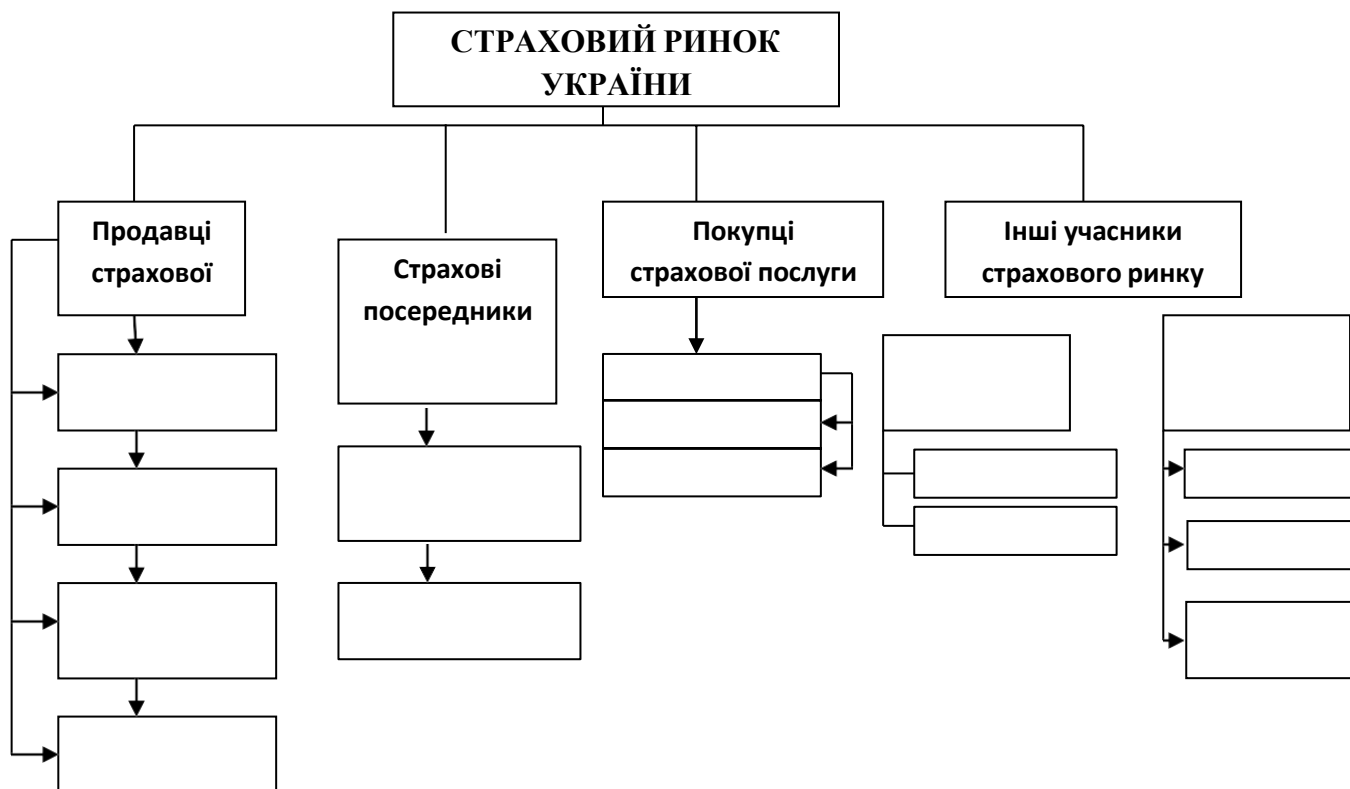

Рис. 9.1. Структура страхового ринку України

Завдання 3. Вивчити законодавчу та нормативну базу діяльності страхових організацій.

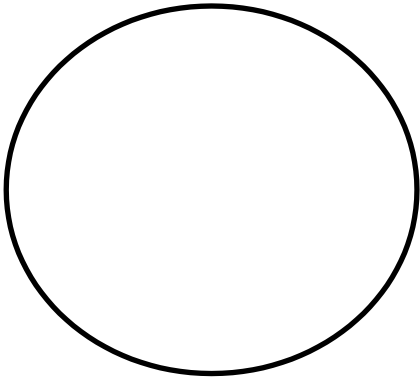
Завдання 4. Розглянути основні завдання та функції, покладені на Національний банк України.

Завдання 6. Скласти таблицю та проаналізувати динаміку основних показників діяльності страхових компаній у часі та побудувати структурні діаграми.

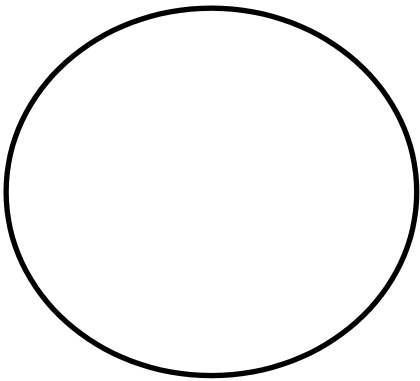
Таблиця 9.2

Основні показники роботи страхових компаній, тис. грн.

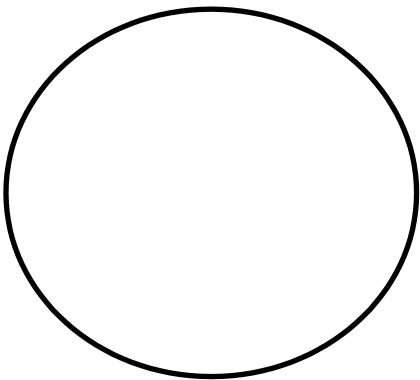
Показники	Страхові компанії					
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
АВІА Каско						
Агрострахування						
Вхідне перестрахування від нерезидентів						
Вхідне перестрахування від резидентів						
ДСАГО						
Добровільна авто відповідальність						
Зелена картка						
Вихідне перестрахування						
КАСКО						
Медичне страхування (ДМС)						
Морське страхування						
ОАГО						
Обов'язкове автострахування						
Відповідальність власника судна						
Страхування грузів та вантажів						
Страхування здоров'я на випадок хвороби						
Страхування майна						
Страхування від нещасних випадків						
Страхування від вогняних ризиків						
Страхування туристів						
Разом		100		100		100

1. _____

2. _____

3. _____

Структура основних показників діяльності страхових компаній

Висновок

ТЕМА 10
ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПОРЯДКОМ ЗДІЙСНЕННЯ АУДИТОРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Час: 6 год.

План практичного заняття:

1. Аудит. Аудиторська діяльність.
2. Нормативно-правова база.
3. Види аудиторських послуг.

Мета: ознайомитися з організацією аудиторської діяльності в Україні.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними поняттями в аудиті.
2. Розглянути структуру ринку аудиторської діяльності.
3. Ознайомитися з діяльністю Аудиторської палати України, визначити основні функції та завдання АПУ.
4. Розглянути нормативно-правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні.
5. Ознайомитися з основними видами послуг, які надає аудиторська компанія.

Завдання 1. Ознайомитися з основними поняттями в аудиті.

Аудит

Аудиторська діяльність

Аудитор

Аудиторський висновок

Завдання 2. Ознайомитися з учасниками ринку аудиту. Заповнити схему.

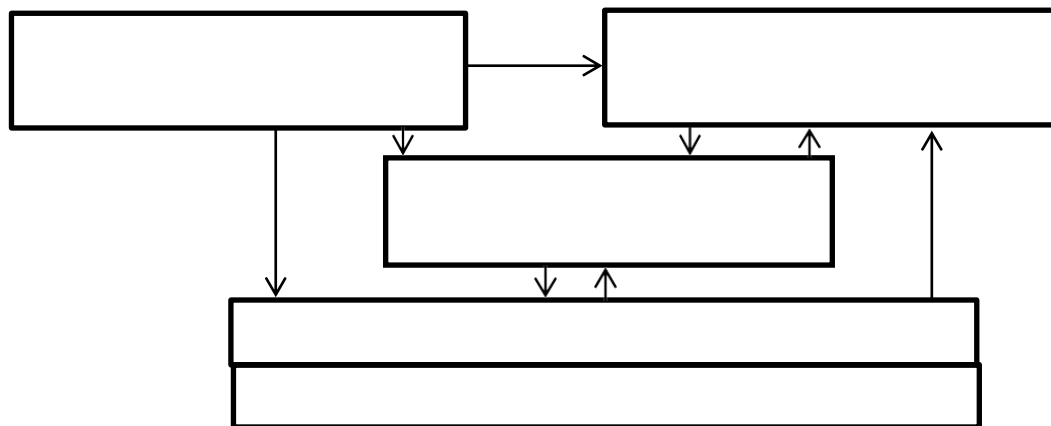

Рис. 10.1. Суб'єкти ринку аудиторської діяльності

Завдання 3. Ознайомитися з діяльністю аудиторської палати України.

Визначити склад АПУ, а також охарактеризувати основні завдання, покладені на АПУ.

Аудиторська палата України

Завдання АПУ

Завдання 4. Розглянути нормативно-законодавчу базу у сфері аудиту.

Завдання 5. Визначити основні види послуг, які надає аудиторська фірма.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Звіт з навчальної практики за фахом оформлюється на стандартних аркушахбілого паперу формату А4.

Вимоги до параметрів тексту наступні: Шрифт – Times New Roman 14
Міжрядковий інтервал – 1,5.

Звіт з практики повинен містити:

- Титульний лист;
- Зміст;
- Вступ;
- Основна частина;
- Висновки;
- Список використаної літератури;

Готовий оформлений звіт зшивається у папку та представляється до захисту.

Після здачі заліку звіт за підписом передається на кафедру.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ. ЗАХИСТ РОБОТИ

Після завершення строків практики студенти докладають про виконання програми практики. Форма звітності – надання складеного звіту, оцінений та підписаний керівником практики від університету.

Підсумки практики підводяться в процесі складання студентом заліку. Результати складання заліку з практики заносяться в екзаменаційну відомість, проставляються в заліковій книжці. Керівник практики інформує кафедру щодо фактичних термінів початку й закінчення практики студентами, про їх дисципліну, стан охорони праці та з інших питань організації чи проведення практики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Цивільний кодекс України : Кодекс, Закон України від 16.01.2003 № 435-IV
2. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР
3. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII
4. Ярошевич Н.Б. Фінанси: Навчальний посібник / Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. – Львів: Видавництво «Простір-М», 2018. – 298 с.
5. Податкова система: навч. посібник [Косторной С.В., Яцух О.О., Цап В.Д., та ін.] – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. – 196 с.
6. Фінанси підприємств: навч. посібник / за заг. ред. Яцух О.О. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. – 292 с.
7. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262.
8. Грубляк О.М., Карвацький М.В., Лисенко Ж.П., Юрій Е.О. Фінансова безпека держави: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2019. 201 с.
9. Сидорович М. Муніципальні фінанси : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Марія Сидорович. – Київ : НаУКМА, 2021. 68 с.
10. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
11. Фінанси підприємств: підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.Й. Вівчар, О.М. Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Міністерство фінансів України. Веб-сайт: www.minfin.gov.ua/
2. Верховна рада України. Веб-сайт: www.rada.gov.ua/
3. Державна казначейська служба України. Веб-сайт: <https://mof.gov.ua/uk/state-treasury>
4. Державна податкова служба України. Веб-сайт: <https://tax.gov.ua/>
5. Пенсійний фонд України. Веб-сайт: www.pfu.gov.ua/
6. Державна служба зайнятості України. Веб-сайт: www.dcz.gov.ua/
7. Національний банк України. Веб-сайт: <https://www.bank.gov.ua/>
8. Фонд соціального страхування України. Веб-сайт: <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index>
9. Державна аудиторська служба України. Веб-сайт: <https://dasu.gov.ua/>